

Súd: Okresný súd Bánovce n/B
Spisová značka: 5C/42/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3213200556
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marek Anovčín
ECLI: ECLI:SK:OSBN:2014:3213200556.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bánovce nad Bebravou v konaní pred sudcom Mgr. Markom Anovčinom v právnej veci navrhovateľa: BENCONT INVESTMENTS, s. r. o., IČO: 36 432 105, Astrová 2/A, Bratislava, zastúpený JUDr. Veronikou Kubrikovou, advokátkou so sídlom v Bratislave, Martinčekova 13, proti odporcom: 1/ M. L., nar. XX.XX.XXXX, B. XX, 2/ M. B., nar. XX.XX.XXXX, X. XXX/XX, A. - L. C., 3/ T. F., nar. XX.XX.XXXX, B. XX, 4/ P. L., nar. XX.XX.XXXX, V. XXX, 5/ F. L., nar. XX.XX.XXXX, H. č. XX, 6/ L. G., nar. XX.XX.XXXX, B. XX, odporcovia 1/ - 5/ zastúpení odporkyňou 6/, o zaplatenie 609,97 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

Návrh zamieťa.

Odporcom náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Návrhom podaným dňa 06.02.2013 sa navrhovateľ domáhal, aby súd uložil odporcom povinnosť zaplatiť navrhovateľovi spoločne a nerozdielne sumu 821,02 eur s úrokom vo výške 23 % ročne zo sumy 821,02 eur od 11.09.2008 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 10 % ročne zo sumy 821,02 eur od 11.09.2008 a úrok z omeškania vo výške 662,42 eur. Návrh odôvodnil tým, že dňa 25.08.2005 uzatvoril P. L., nar. XX.XX.XXXX, zomr. dňa XX.XX.XXXX, (ďalej aj len poručiteľ) ako dlžník a Poštová banka, a.s., IČO: 31 340 890, ako veriteľ zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX (ďalej aj len zmluva). Poštová banka, a.s. poskytla poručiteľovi na základe zmluvy úver vo výške 25 000,- Sk (829,85 eur). Keďže sa poručiteľ dostal do omeškania so zaplatením dvoch splátok, využila Poštová banka, a.s. právo požadovať predčasné splatenie úveru a vyzvala poručiteľa na splatenie dlžnej sumy do 31.05.2006. Poručiteľ svoj záväzok nesplnil. Dňa 17.01.2007 poručiteľ zomrel a jeho dedičmi sa stali odporcovia a zdedili dedičstvo v čistej hodnote 2 056,78 eur. Pohľadávka Poštovej banky, a.s. bola postúpená navrhovateľovi. Suma 821,02 eur je nesplatenou istinou ku dňu postúpenia pohľadávky navrhovateľovi (11.09.2008) a suma 662,42 eur sú vyčíslené úroky a úroky z omeškania ku dňu 11.09.2008.

V skrátanom konaní bol tunajším súdom dňa 05.04.2013 vydaný platobný rozkaz č. k. 12Ro/66/2013 - 37, ktorý bol zrušený v dôsledku odporu podaného odporcami v zákonnej lehote. Odpor podala v mene odporcov 1/ - 5/ ich splnomocnená zástupkyňa odporkyňa 6/, ktorá však odpor podala aj vo vlastnom mene. Uvedené je zrejme z obsahu podaného odporu, v ktorom uvádza na prvom mieste skutočnosť, že týmto podáva odpor proti platobnému rozkazu v mene odporcov 1/ - 5/ (menovite uvedení) a ďalej pokračuje tým, že týmto podáva odpor proti platobnému rozkazu. Aj z odôvodnenia odporu je zrejme, že odpor podali všetci odporcovia, keď v odôvodnení sú formulácie v množnom čísle uvedené tak, že sa vzťahujú na všetkých odporcov. Odpor bol odôvodnený vo veci samej, čím bol platobný rozkaz zrušený v celom rozsahu a súd vo veci nariadil pojednávanie. Odporcovia v odpore uviedli, že po nebohom P. L. zdedili väčšie dlhy ako majetok. Dlhy, ktoré boli prihlásené do dedičského konania, odporcovia riadne

splatili. Navrhovateľ sa s pohľadávkou prihlásil až po uzavretí dedičského konania. Z týchto dôvodov odporcovia odmietajú nárok navrhovateľa.

Súd na pojednávaní vo veci vykonal dokazovanie výsluchom odporkyne 6/ a oboznámením listinných dôkazov, a to predsporových výziev navrhovateľa odporcom, obchodných podmienok Poštovej banky, a.s. pre úver - verzia 1/2005, zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX, výzvy na splatenie úveru s doručenkou, stavu úveru ku dňu 29.09.2006, osvedčenia o dedičstve po poručiteľovi P. L., zmlúv o postúpení pohľadávok, oznámenia Sociálnej poisťovne o vykonávaní zrážok z dôchodku odporkyne 1/, spisov Okresného súdu Bánovce nad Bebravou spis. zn. 3Cb/42/2009, spis. zn. 5Er/451/2010 a spis. zn. 4D/229/2008 a písomných podaní účastníkov.

Odporkyňa 6/ na pojednávaní uviedla, že býva s mamou, mama má psychické problémy a o tejto veci nevedela. Dohodli sa, že tieto veci bude vybavovať odporkyňa 6/, a preto aj súrodenci a aj mama ju splnomocnili, no odpor podala určite aj sama za seba. Navrhovateľ si to v dedičstve neuplatnil. Odporcovia zdedili viac dlhov aj keď to nie je v osvedčení o dedičstve uvedené, no preto odporkyňa 6/ predložila oznámenie Sociálnej poisťovne, z ktorého je zrejmé, že mama má exekúciu na dôchodok na sumu vyše 7 000,- eur, čo mala pôžičku spolu s otcom od Prvej stavebnej sporiteľne. Už len touto sumou je dedičstvo predĺžené. Exekúcia je na základe platobného rozkazu, ktorý vydal tunajší súd. Mama odporkyne 6/ spomínala, že tú pôžičku si brali preto, lebo otec mal veľmi malý invalidný dôchodok a nevedeli z neho vyžiť.

Z vykonaných dôkazov súd zistil nasledovný skutkový stav. Dňa 25.08.2005 uzatvoril P. L., nar. XX.XX.XXXX, ako dlžník a Poštová banka, a.s., IČO: 31 340 890, ako veriteľ zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX. Poštová banka, a.s. poskytla poručiteľovi na základe zmluvy úver vo výške 25 000,- Sk (829,85 eur). Poručiteľ sa zaviazal splatiť úver v 30 pravidelných mesačných splátkach po 1 104,- Sk (36,65 eur). Prvá splátka bola splatná do 25.09.2005 a každá ďalšia do 25. dňa v mesiaci. Poručiteľ uhradil šesť splátok po 1 104,- Sk, teda spolu 6 624,- Sk. Ani jednu splátku však neuhradil včas. Keďže sa poručiteľ dostal do omeškania so zaplatením dvoch splátok, využila Poštová banka, a.s. právo požadovať predčasné splatenie úveru a vyzvala poručiteľa na splatenie dlžnej sumy do 31.05.2006. Dňa 31.05.2006 sa tak stal úver splatným v celom rozsahu. Poručiteľ svoj záväzok nesplnil. Dňa 17.01.2007 poručiteľ zomrel a jeho dedičmi sa stali odporcovia a zdedili majetok v hodnote 3 834,78 eur, dlhy vo výške 1 777,99 eur a čistá hodnota dedičstva tak predstavovala 2 056,79 eur. V dlhoch patriacich do dedičstva nebol zahrnutý dlh poručiteľa voči Poštovej banke, a.s. Poštová banka, a.s. uzatvorila dňa 30.09.2006 so spoločnosťou INVEST-KAPITAL, a.s. zmluvu o postúpení pohľadávok, ktorou tejto spoločnosti postúpila svoju pohľadávku voči poručiteľovi zo zmluvy o úvere. Spoločnosť INVEST-KAPITAL, a.s. postúpila svoju pohľadávku zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 11.09.2008 navrhovateľovi. Odporcovia doposiaľ neuhradili dlh poručiteľa zo zmluvy o úvere. Dňa 22.10.2008 podala Prvá stavebná sporiteľňa, a.s. žalobu, ktorou sa domáhala, aby súd zaviazal odporkyňu 1/, poručiteľa a tretiu osobu na zaplatenie dlžnej sumy zo zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, ktorý bol poskytnutý odporkyne 1/ ako dlžníčke, poručiteľ bol spoludlžníkom a tretia osoba bola ručiteľom. Konanie bolo vedené na tunajšom súde pod spisovou zn. 3Cb/42/2009 a v časti voči poručiteľovi bolo zastavené z dôvodu, že zomrel pred podaním žaloby. Rozsudkom 3Cb/42/2009-62 bola odporkyňa 1/ a ručiteľ (tretia osoba odlišná od účastníkov tohto konania) zaviazaní zaplatiť Prvej stavebnej sporiteľni, a.s. sumu 4 916,11 eur spolu s úrokmi z omeškania a trovami konania. Na podklade tohto rozsudku sa dňa 18.10.2010 začalo voči odporkyne 1/ a ručiteľovi exekučné konanie, ktoré je vedené na tunajšom súde pod spisovou značkou 5Er/451/2010. Z oznámenia Sociálnej poisťovne vyplýva, že voči odporkyne 1/ sú vedené aj ďalšie exekúcie.

Podľa § 2 písm. b) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy; ďalej len Zákon o spotrebiteľských úveroch) zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 3 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

Podľa § 3 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 2 písm. a), b) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o ochrane spotrebiteľa) na účely tohto zákona sa rozumie

a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zamestnania alebo povolania,

b) predávajúci osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti alebo povolania, alebo osoba konajúca v jej mene alebo na jej účet.

Podľa § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Okresný súd Bánovce nad Bebravou vo veci už raz rozhodol rozsudkom č. k. 5C/42/2013-83 tak, že odporcov 1/ až 6/ zaviazal zaplatiť navrhovateľovi spoločne a nerozdielne sumu 609,97 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 609,97 eur od 01.06.2006 do zaplatenia a vo zvyšku návrh zamietol. Na odvolanie odporcov bol rozsudok súdu prvého stupňa zrušený uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 17Co/27/2014-114 vo výroku, ktorým boli odporcovia zviazaní na zaplatenie. V časti, v ktorej bol návrh zamietnutý, nadobudol rozsudok právoplatnosť. Predmetom Ďalšieho konania tak zostalo len zaplatenie sumy 609,97 eur s príslušenstvom. Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktoré sa účastníci nedostavili. Odporcovia žiadali pojednávanie odročiť z dôvodu nedorozumenia medzi nimi a ich právnym zástupcom ohľadne termínu pojednávania. Odporcovia však nepredložili žiadne splnomocnenie pre konkrétneho advokáta (právneho zástupcu) a nedorozumenie medzi nimi a ich advokátom ohľadne termínu pojednávania nemožno považovať za dôležitý dôvod na odročenie pojednávania, a preto súd vo veci dňa 17.02.2015 pojednával.

Súd dospel k záveru, že záväzkový vzťah, ktorý vznikol medzi Poštovou bankou, a.s. a porúčiteľom na základe zmluvy uzavretej dňa 25.08.2005, je vzťahom občianskoprávnym, na ktorý je potrebné aplikovať ustanovenia zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov, keď zo zmluvy podľa jej obsahu, výšky úveru, jeho splatnosti a postavenia zmluvných strán je zrejmé, že ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol porúčiteľovi poskytnutý spotrebiteľský úver. Na základe tejto zmluvy poskytla Poštová banka, a.s. porúčiteľovi úver vo výške 25 000,- Sk, z ktorej porúčiteľ splatil 6 624,- Sk. Porúčiteľ sa dostal do omeškania, banka dôvodne a v súlade so

zmluvou vyhlásila úver za predčasne splatný dňom 31.05.2006, no poručiteľ zvyšok úveru neuhradil. Úver tak bol splatný viac ako tri roky pred začatím konania a už dňa 01.06.2006 navrhovateľ, resp. jeho právny predchodca mohol uplatniť svoj nárok na súde. Dňa 01.06.2009 tak uplynula všeobecná trojročná premlčacia doba. Navrhovateľ podal návrh na začatie konania dňa 06.02.2013, teda v čase, keď bol jeho nárok v celom rozsahu premlčaný. Keďže navrhovateľom uplatnený nárok je nárokom zo spotrebiteľskej zmluvy, bol súd v zmysle § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa povinný prihliadnuť na premlčanie ex offa aj bez toho, aby sa odporcovia premlčania dovolávali v zmysle Občianskeho zákonníka, keďže ustanovenie § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa je špeciálnym ustanovením k ustanoveniu § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka a je nutné aplikovať ho prednostne v prípade nároku uplatneného zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorým je aj nárok uplatnený v tomto konaní. Ustanovenie § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa bolo zavedené zákonom č. 102/2014 Z. z. s účinnosťou od 01.05.2014, pričom vo vzťahu k nemu neboli prijaté žiadne prechodné ustanovenia. Uvedené ustanovenie je ustanovením procesným, keď orgánu rozhodujúcemu o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy (tým aj súdu) ukladá povinnosť prihliadať na premlčanie aj bez námietky premlčania vznesenej spotrebiteľom. Vzhľadom na procesný charakter tohto ustanovenia a absentujúce prechodné ustanovenia bol konajúci súd povinný aplikovať toto ustanovenie a prihliadať na premlčanie ex offa. V dôsledku premlčania práva navrhovateľa nebolo možné priznať mu uplatnený nárok, a preto súd návrh ako nedôvodný zamietol. Ustanovenie Obchodných podmienok pre úver o predĺžení premlčacej doby na 10 rokov (čl. 9, 9.6) považoval súd za neplatné z dôvodu, že takéto ustanovenie je v rozpore s dobrými mravmi a zároveň neprijateľnou podmienkou spotrebiteľskej zmluvy, keď dodávateľ (veriteľ) sám pripravil zmluvné podmienky (individuálne dojednanie preukázané nebolo), ktorých obsah spotrebiteľ nemôže ovplyvniť, pričom tieto sú nastavené tak, že poskytujú nepríjemné a nedôvodné výhody dodávateľovi na úkor spotrebiteľa, a to v tom, že má niekoľko násobne viac času na uplatnenie svojich nárokov, než by mal podľa zákona, čo mu umožňuje získať aj značné finančné prostriedky napr. na úrokoch z omeškania. Priemerný spotrebiteľ tak po niekoľkých rokoch môže nadobudnúť dojem, že navrhovateľ svoj nárok už uplatňovať nebude, no tento len zámerne necháva plynúť čas z dôvodu zvyšovania sumy úroku z omeškania (prípadne aj úroku), ktorá by mu mala patriť, čím si navrhovateľ môže sám zámernou nečinnosťou privodiť na úkor spotrebiteľa značný finančný prospech. Ak by to aj neurobil, alebo to nerobil s týmto zámerom, nepoctivá a v zjavnom rozpore s dobrými mravmi je už len existencie tejto možnosti, vychádzajúca zo zmluvy.

Vo veci už raz bolo rozhodnuté a rozsudok súdu prvého stupňa bol v časti zrušený a v zrušenej časti bola vec vrátená súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Právny názor odvolacieho súdu je záväzný, či sa vzťahuje na otázky právne (hmotnoprávne, procesné - postup, vady), alebo na otázky skutkového stavu, najmä jeho úplnosti. Uvedené však neplatí bez výnimky. Pri určitej zmene skutkového stavu, z ktorého odvolací súd vychádzal, v ďalšom konaní sa viazanosť nemusí uplatniť, najmä ak sa ukáže potreba aplikovať na zmenený skutkový stav iné hmotnoprávne predpisy. V ďalšom konaní sa ukázala potreba aplikovať na skutkový stav iné hmotnoprávne predpisy (o prihliadaní na premlčanie ex offa), ktoré neboli účinné v čase, keď súd prvého stupňa rozhodoval vo veci prvýkrát. Pri prvom rozhodnutí súdu prvého stupňa sa súd zaoberal predovšetkým nárokom navrhovateľa z hľadiska toho, či odporcovia zodpovedajú za dlh poručiteľa, ktorého zaplataenia sa navrhovateľ v tomto konaní od nich domáhal. Z takého rozhodnutia a v nadväznosti naň aj argumentácie odporcov v odvolaní potom vychádzal aj odvolací súd. Po rozhodnutí súdu prvého stupňa však došlo k zmene právnej úpravy ohľadne premlčania, na ktoré je potrebné v spotrebiteľských vzťahoch prihliadať ex offa, a preto podľa názoru súdu prvého stupňa nebolo ďalej potrebné sa zaoberať otázkami zodpovednosti odporcov ako dedičov za dlh poručiteľa, keď nárok navrhovateľa je premlčaný.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku tak, že úspešným odporcom náhradu trov konania nepriznal, keďže si ju neuplatnili.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou na Krajský súd v Trenčíne.

Odvolanie musí mať náležitosti podľa § 42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku a podľa § 205 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k nasledovným vadám (§221 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku):

- sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,
- sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,
- bol odvolacím súdom schválený zmier.

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.